

Rodičovství v audiovizi



O výzkumu

- **kvantitativní dotazník, sonda**
- **123 respondentů a respondentek**
- sběr květen 2024, výběr z databáze kontaktů, nereprezentativní výběr
- sběr pomocí Google forms
- muži i ženy (36 % mužů, 64 % žen)
- nejčastěji z profesí producent/ka, režisér/ka, scénárista/ka, střihač/ka
- 40 % ve věku 30-39 let, 33 % ve věku 40-49 let



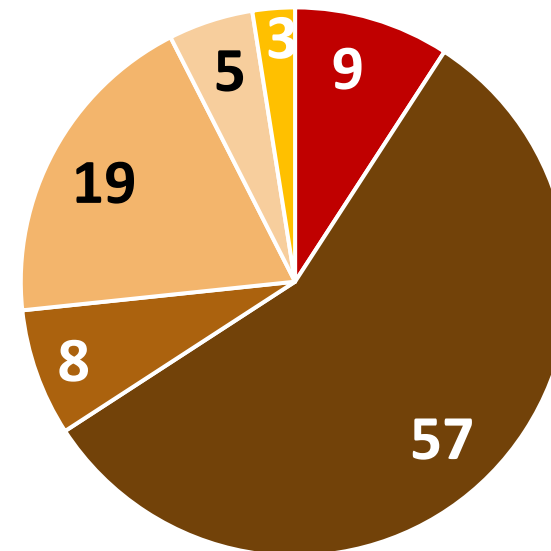
Pracovní status respondentů/respondentek

Respondenti jsou **většinou OSVČ (57 %)**

Náročné aspekty podnikání v souvislosti s rodičovstvím

- **ne vždy nárok na mateřskou dovolenou**
- **obtíže při skloubení práce a péče o děti**
- **nejistota a nepravidelnost příjmu**

Jaký je váš současný pracovní status? (%), N=120

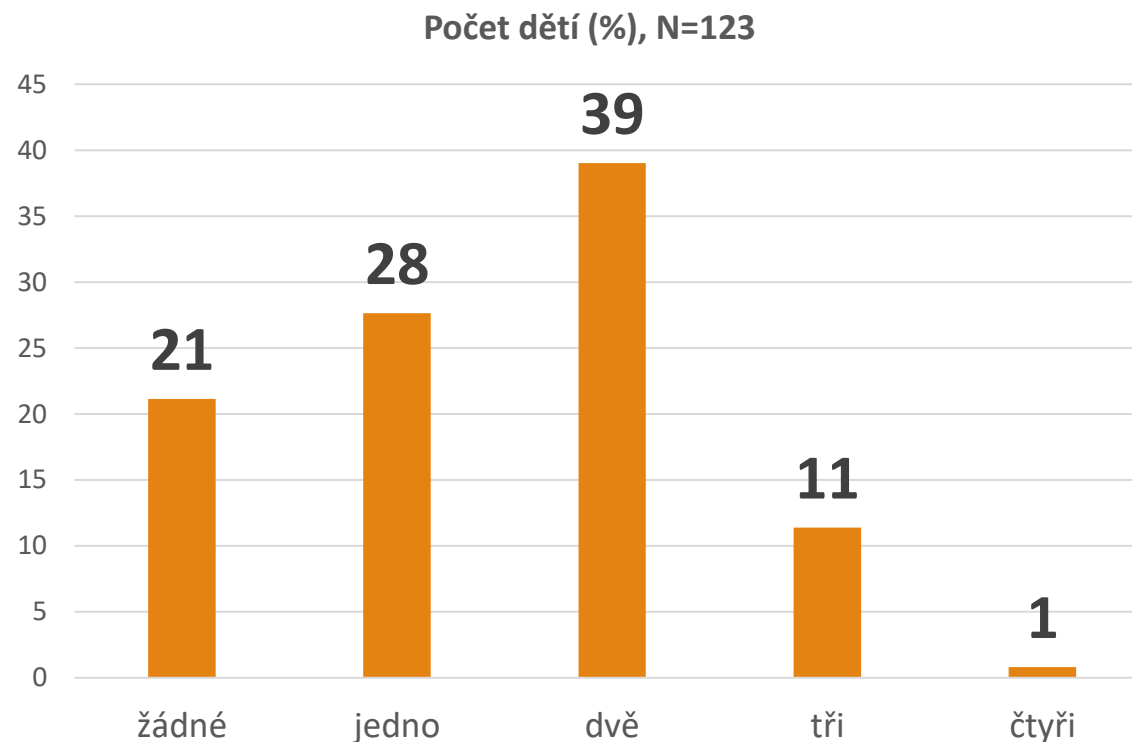


- V zaměstnaneckém poměru
- OSVČ
- OSVČ ale vázaný u jedné společnosti
- OSVČ v kombinaci s úvazkem
- Vlastní firma, zaměstnancem ve vlastní firmě
- Mateřská

Rodičovství (ve vzorku)

Mezi oslovenými bylo **79 rodičů** a 21 lidí bez dětí.

Nejčastěji mají respondenti **dvě děti**, což uvedlo 39 z nich.

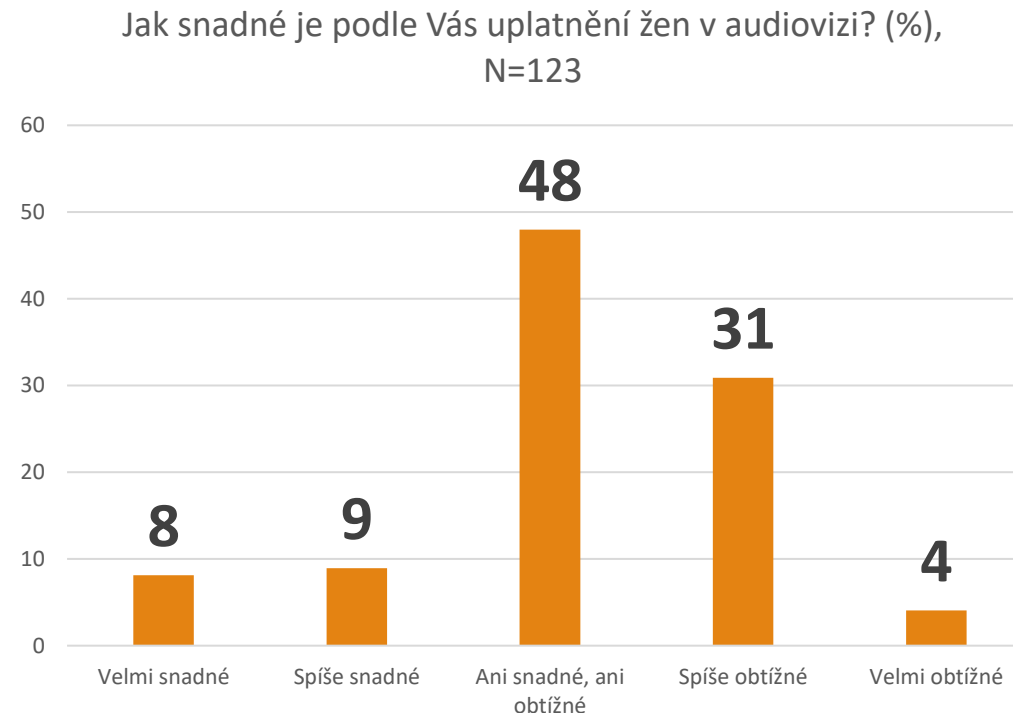


Hodnocení možnosti uplatnění žen v audiovizi

Respondenti/ky si uvědomují náročnost postavení žen v audiovizi.

35 % hodnotí uplatnění žen v audiovizi jako obtížné (spíše a velmi obtížné)

17 % jako snadné (velmi a spíše snadné)



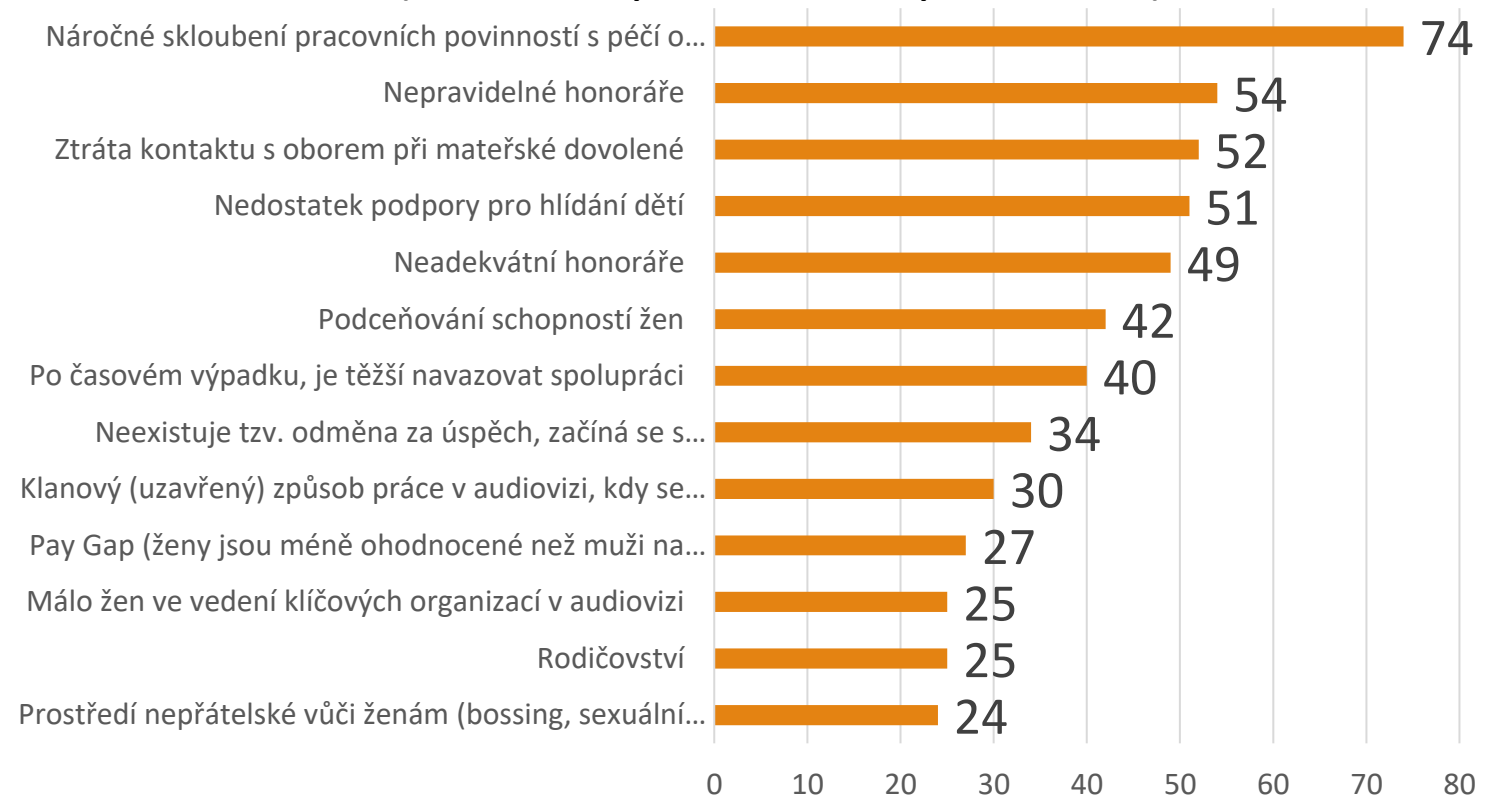
Problémy uplatnění žen v audiovizi

Hlavním vnímaným problémem uplatnění žen v audiovizi je **náročné skloubení pracovních povinností s péčí o rodinu (74 odpovědí).**

Dále jsou významné **nepravidelné honoráře (54) a ztráta kontaktu s oborem během mateřské dovolené (52).**

Diskriminace, nedostatek podpory pro hlídání dětí a neadekvátní honoráře jsou také častými problémy

Co je podle vás hlavním problémem uplatnění žen v audiovizi? (možné více odpovědí, četnost odpovědí, N=123)

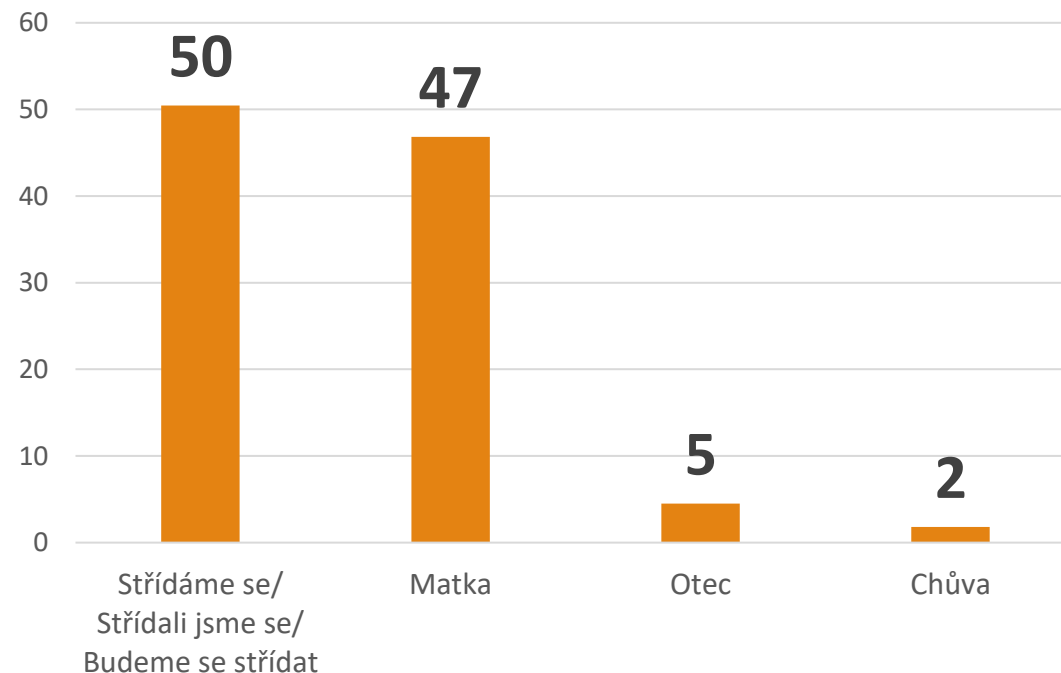


Kdo zůstává pečovat o děti na rodičovské dovolené

Polovina párů 50% se v péči o děti střídá.

Otcové, kteří výhradně pečují o děti, jsou však stále velkou výjimkou, tvoří pouze 5 %.

Kdo zůstal/zůstává/zůstane s vašimi dětmi na rodičovské dovolené? (%), N=111

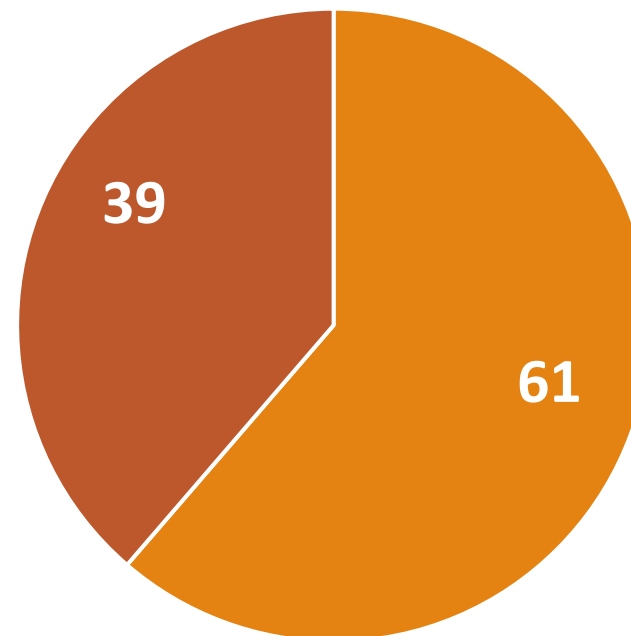


Jak finanční situace ovlivnila rozhodnutí o péči

Finance hrály roli v **61 % případů**

- Podle výsledků bylo u 61 % respondentů rozhodnutí o převzetí péče o děti ovlivněno finanční situací rodiny.
- Naopak **39 % respondentů** uvedlo, že finanční **ohodnocení nebylo hlavním faktorem** při rozhodování.
- Tento rozdíl naznačuje, že **pro většinu rodin je finanční stabilita klíčovým faktorem** při rozhodování o rozdělení rodičovských povinností.

Co vás vedlo k rozhodnutí, kdo bude čerpat rodičovský příspěvek a převezme větší část péče o děti? (%), N=106

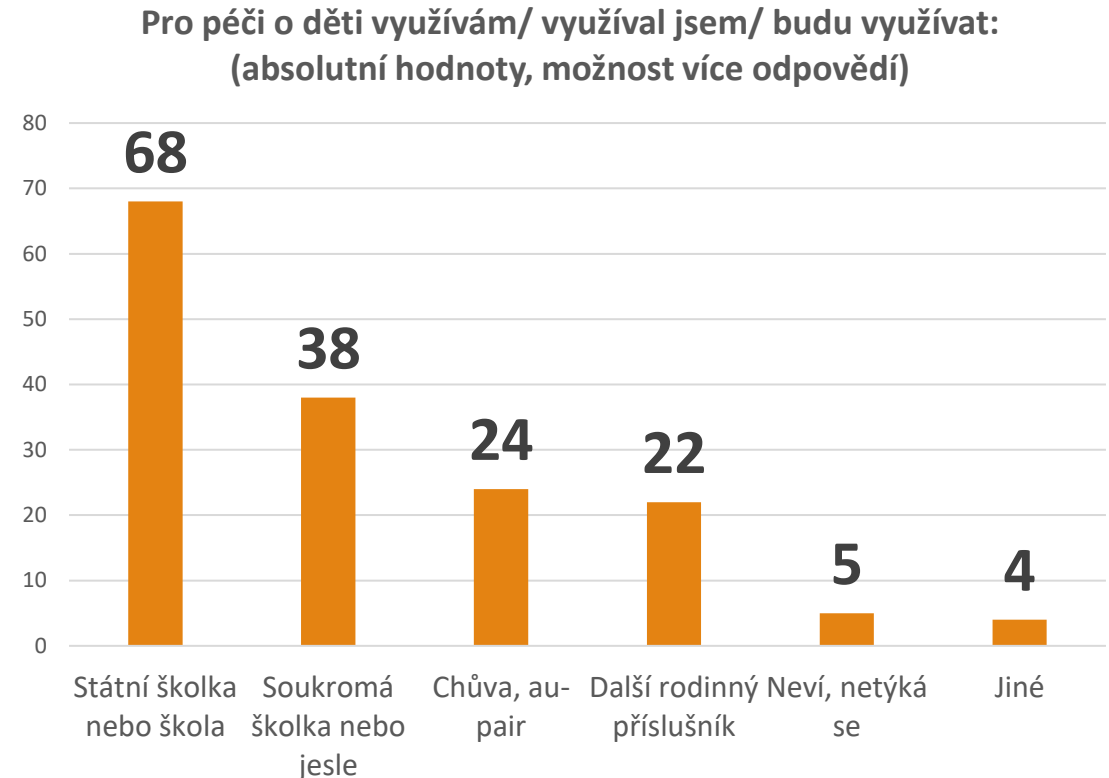


■ Dohoda nebyla ovlivněna finanční situací rodiny

■ Finanční ohodnocení

Kdo pomáhá rodičům s péčí o děti

- Rodiče často **využívají kombinaci zdrojů pomoci**. Nutnost skloubit náročný pracovní rozvrh s rodinnými povinnostmi je komplikovaná, protože nastavení institucionální péče tomu neodpovídá.
- **V rámci otevřených odpovědí** se pak objevil i názory, že na soukromé školky a chůvy není možné finančně dosáhnout a že „**je problém sehnat vůbec něco**“ (kvůli nedostatečným kapacitám)
- Respondenti/respondentky **někdy volili/y řešení flexibině** v závislosti na aktuální finanční situaci
- Objevovaly se i **nekonvenční modely** - domácí vzdělávání

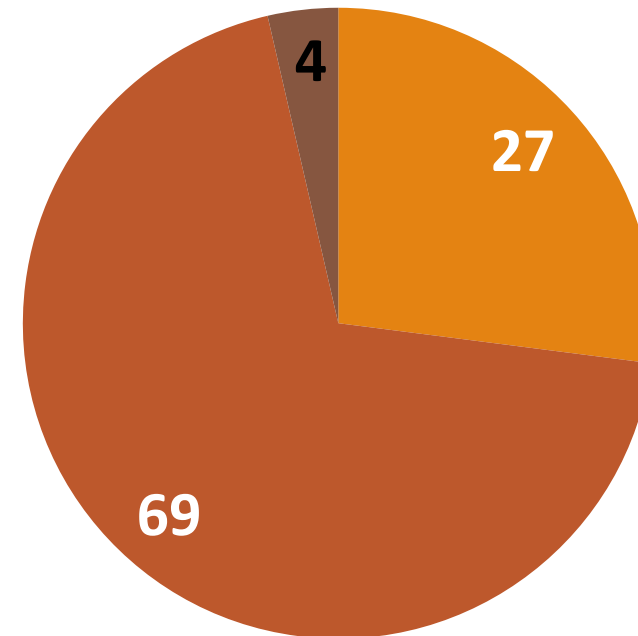


Vliv pracovních nároků na rozhodnutí o rodičovství

27 % respondentů/respondentek zvažovalo, že by kvůli náročnosti profese neměli/y děti

Mezi nimi byli jak ti, kteří se rozhodli děti nemít vůbec, tak i ti, kteří děti mají a mají zkušenost s náročností kombinace rodiny a práce.

Přemýšlel/a jste někdy kvůli náročnosti Vaší práce v audiovizi, že byste děti vůbec neměl/a? (%), N=111



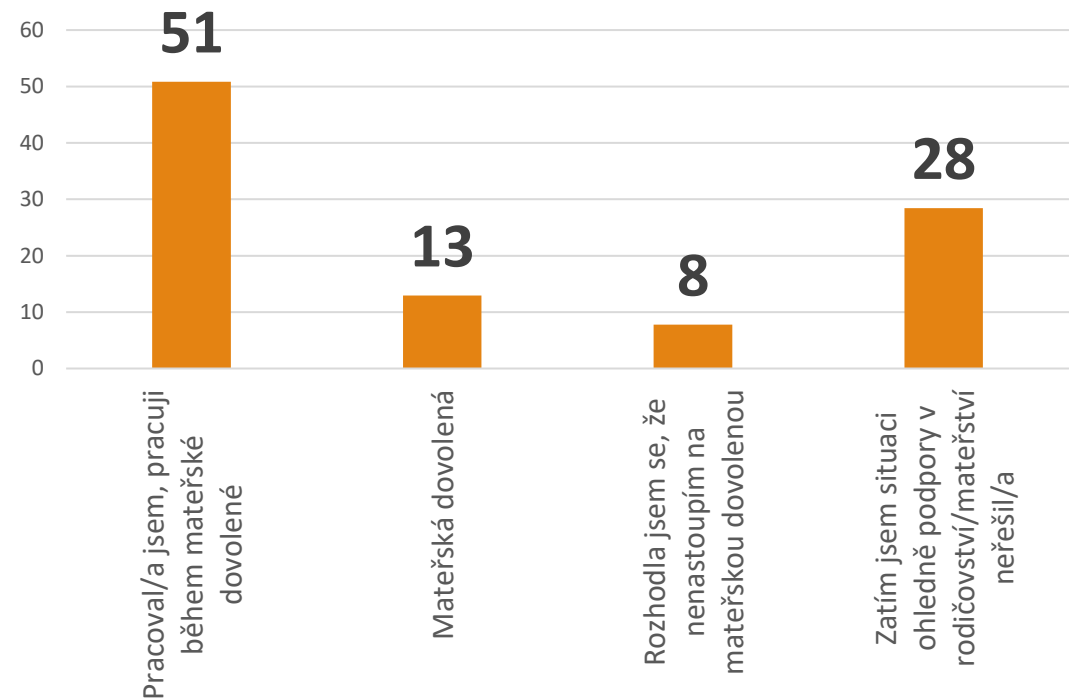
■ Ano ■ Ne ■ Děti nejsou téma, nad kterým bych přemýšlela

Kombinace mateřské/rodičovské dovolené s prací

Polovina rodičů (51 %) pracovala během mateřské nebo rodičovské dovolené.

Zajímavé je, že **8 % rodičů na mateřskou vůbec nenastoupilo**. (Je potřeba dále zkoumat důvody – neměli na mateřskou nárok, nedovolilo jim to pracovní nastavení, nebo šlo o jejich dobrovolné rozhodnutí?)

Jaká varianta z hlediska podpory státu při rodičovství nejvíce odpovídá Vaší situaci? (%), N=116



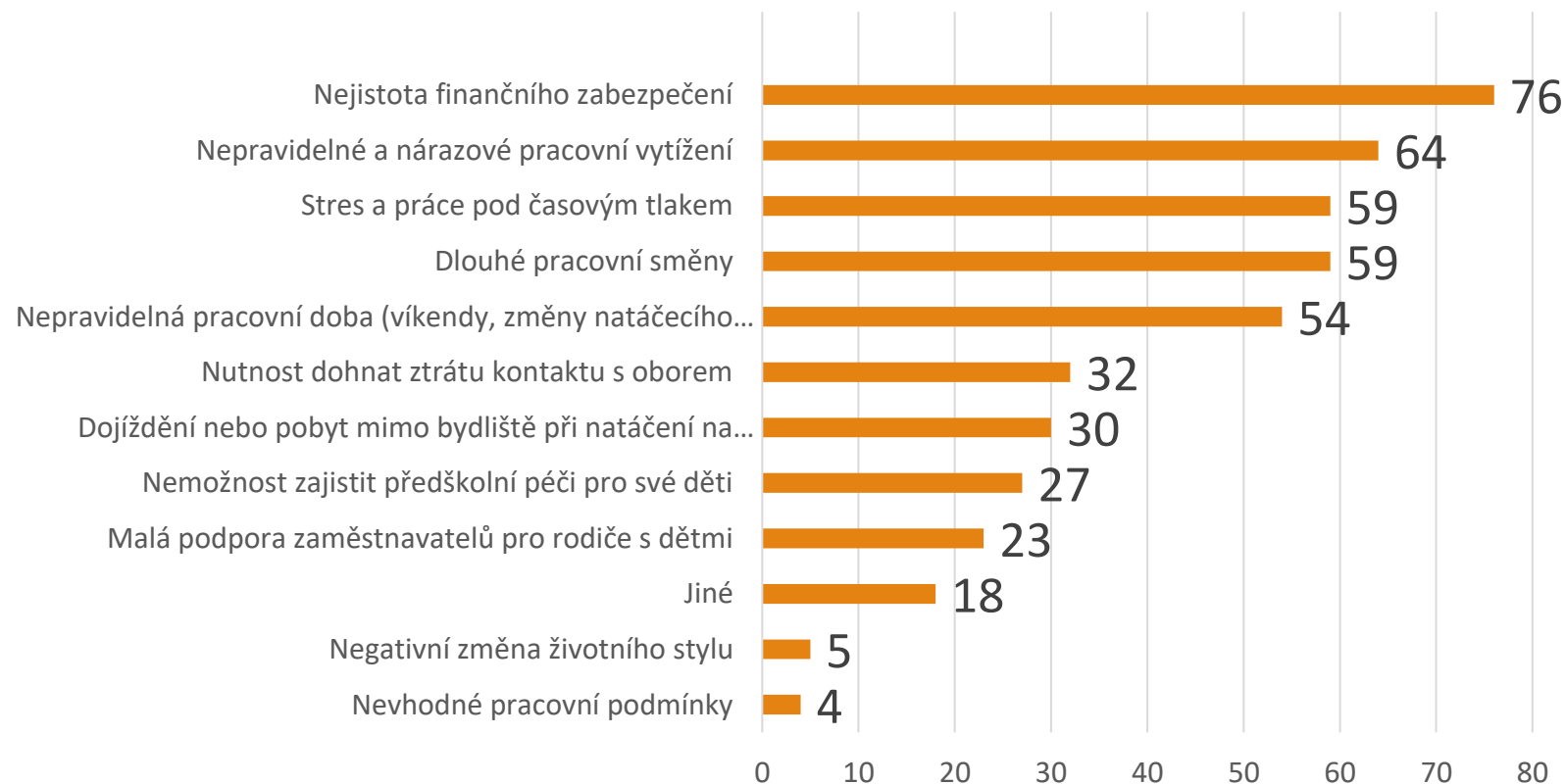
Obavy rodičů při sladění práce v audiovizi s péčí o děti

Nejvíce zmiňované problémy spojené s **nejistotou výdělku**

Problém **charakteru práce** – nepravidelnost, dlouhé směny, stres

Problém přerušení práce, **zastavení kariéry kvůli rodičovství**

Čeho se obáváte či byste se obával/a jako rodič při snaze sladit práci v audiovizi s péčí o děti? (možné více odpovědí, N=123)



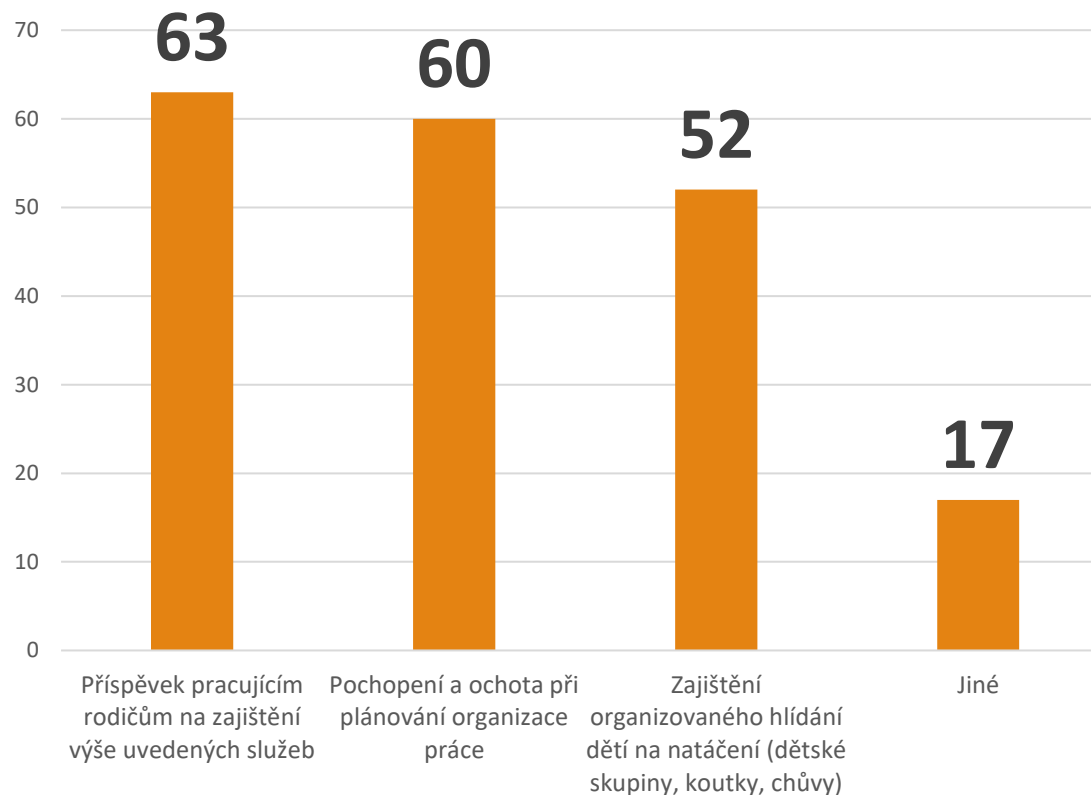
Co by usnadnilo kombinaci rodičovství a práce

Respondenti/ky nejvíce preferují **finance na hlídání**, o kterých si mohou sami rozhodnout

Jiné:

- větší vstřícnost pracovních podmínek (časová, zaměstnanecké poměry,...)
- pomoc rodiny
- lepší finanční ohodnocení profese

Co by vám nejvíce jako rodiči usnadnilo sladění práce v audiovizi a péče o děti? (absolutní počty, více možných odpovědí), N=123



Jak vnímají respondenti své pracovní prostředí

Pozitivní vnímání:

- Mnozí respondenti vnímají pracovní prostředí jako pozitivní, vstřícné a přátelské.
- Někteří respondenti zdůrazňují štěstí na dobré kolegy a vstřícnost vůči rodičům a dětem.

"Moje pracovní prostředí v audiovizi je velmi kids friendly a nikdy jsem neměla pocit, že by mi děti 'překážely'."

"Pro rodiče velmi pozitivní atmosféra, především podpora umožňující práci z doma i s velmi klouzavou pracovní dobou."

Negativní vnímání:

- Někteří respondenti zmiňují neprofesionalitu, nízké honoráře a nutnost pracovat na více projektech najednou.
- Výskyt negativních zkušeností, včetně sexismu, xenofobie a diskriminace, zejména vůči ženám a rodičům.

"Často se mi ve styku s různými institucemi nedostávalo jakožto ženě dostatek důvěry v moje schopnosti. Setkala jsem se i s obtěžováním a urážkami od vysoko postaveného producenta v televizi."

"Obecně vnímám velký tlak na výkonnost a nepochopení 'na co si pořád stěžujeme' především od starší generace, speciálně od žen, které jsou na vysokých pozicích a upevňují zavedené status quo."

"V institucích jako ČT nebo FAMU není ani dětský koutek, kde může být dítě s vlastní chůvou, když je kojene a musí být nablízku."

Jak vnímají respondenti přístup vysokých škol se zaměřením na audiovizi, z hlediska podpory začlenění žen do praxe

Pozitivní vnímání:

- Někteří respondenti vnímají přístup vysokých škol jako pozitivní a podporující začlenění žen do praxe.
- V posledních letech se objevují snahy zlepšit podmínky pro začlenění do praxe.

„Myslím, že podporují (např. status studujícího rodiče na FAMU je skvělý počin).“

“V posledních letech se to začíná zlepšovat a dávat se na to větší důraz, což je super.“

“Určitě ne, ale myslím si, že jak která škola. Mám jenom zkušenost s mojí vlastní školou a tam si myslím, že je podcenění začlenění do praxe jak žen, tak mužů, bez ohledu na pohlaví.“

Negativní vnímání:

- Mnozí respondenti mají dojem, že vysoké školy nepodporují začlenění žen do praxe dostatečně.
- Někteří respondenti se setkávají s diskriminací a podceňováním žen na vysokých školách.
- Nedostatek institucionální podpory pro studenty s dětmi, jako jsou dětské koutky a flexibilní studium.

“V době, kdy jsem na FAMU studovala, se škola nijak nesnažila nás v našem oboru podporovat, naopak jsme se setkávaly s podceňováním.“

“O tom by se dalo psát mnoho. Aktuálně např. lze studovat doktorské studium na FAMU pouze prezenčně, což je logisticky náročné pro rodiče.“

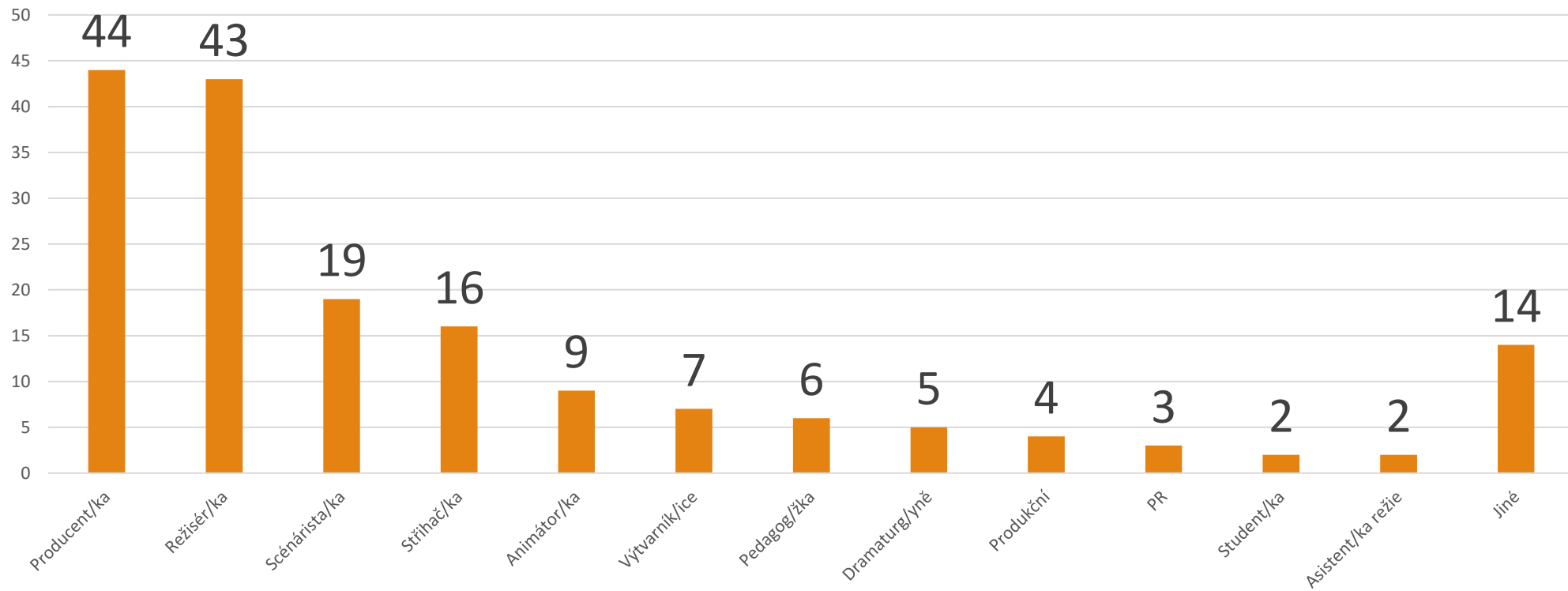
SHRNUTÍ zjištění z výzkumné sondy

- **35 % respondentů hodnotí uplatnění žen v audiovizi jako obtížné**, přičemž hlavními problémy jsou skloubení pracovních povinností s rodinou, nepravidelné honoráře a ztráta kontaktu s oborem během mateřské dovolené.
- **27 % respondentů zvažovalo, že by kvůli náročnosti profese neměli děti.**
- **50 % párů se střídá v péči o děti**, ale pouze **5 % otců** pečuje o děti **výhradně**.
- **Finanční situace ovlivnila rozhodování o rozdělení rodičovských povinností v 61 % případů.**
- **Rodiče často kombinují** státní a soukromé školky, chůvy a rodinné příslušníky, přičemž dostupnost a kapacity jsou hlavními překážkami.
- **Polovina rodičů (51 %) pracovala** během mateřské nebo rodičovské dovolené, zatímco **8 % na mateřskou vůbec nenastoupilo.**
- **Nejčastější obavy** rodičů a potenciálních rodičů z hlediska sladění práce a rodiny zahrnují **nejistotu výdělku, nepravidelnost práce, dlouhé pracovní směny a stres.**
- **Doporučení** zahrnují **finanční podporu na hlídání dětí, vstřícnější pracovní podmínky a lepší finanční ohodnocení profesí v audiovizi.**

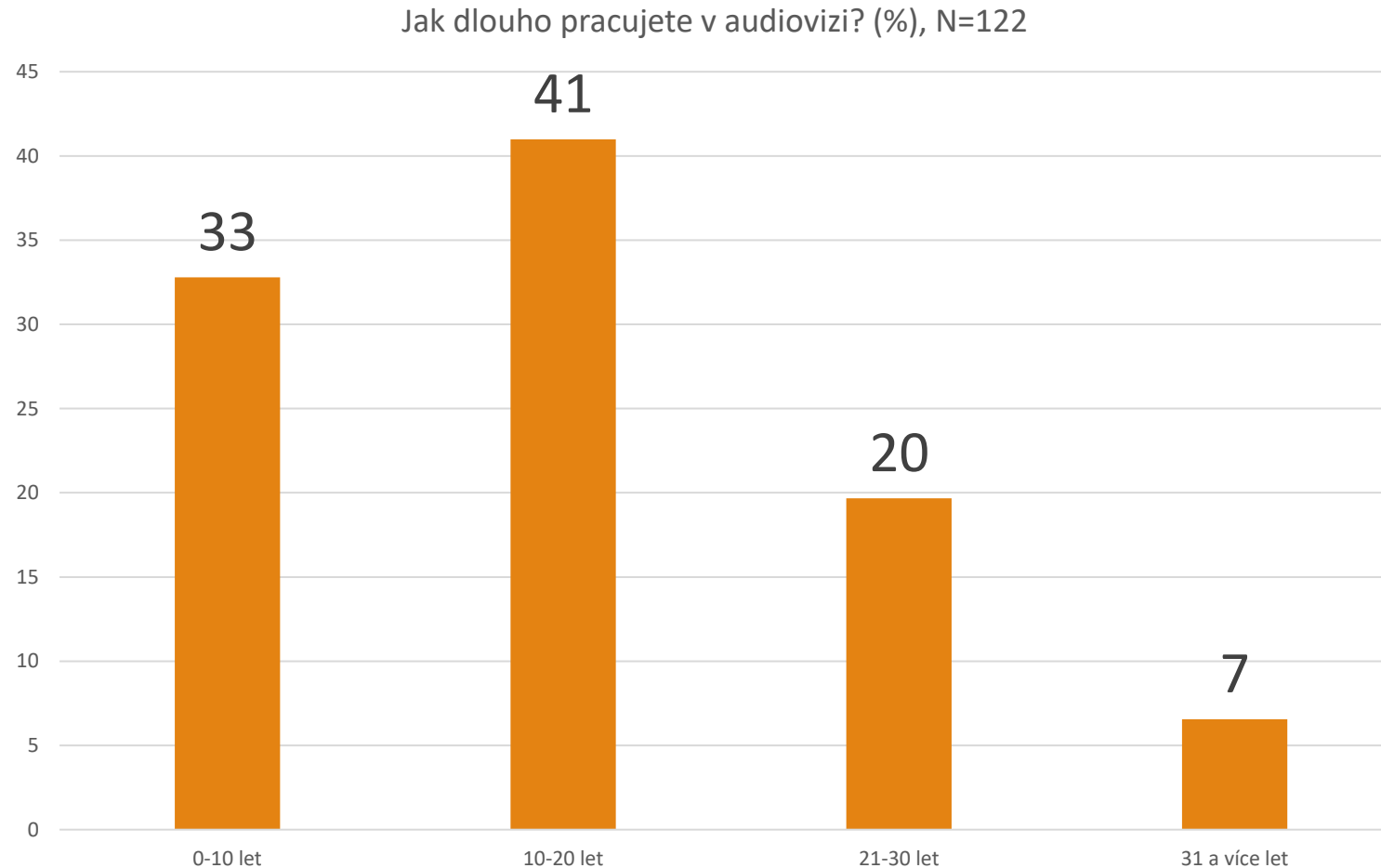
Charakteristiky vzorku

Charakteristiky vzorku - profese

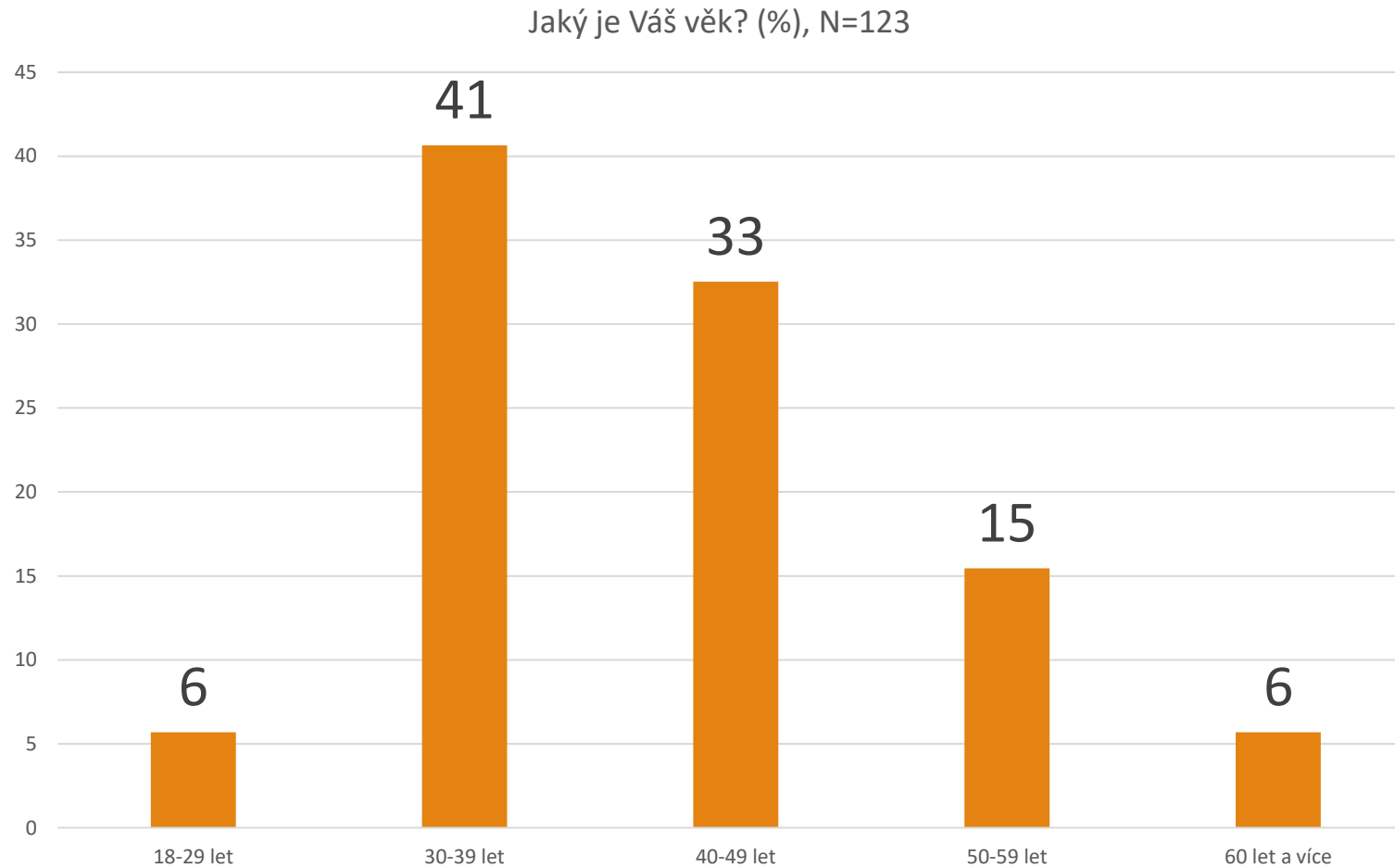
Jaká je Vaše profese? (absolutní hodnoty, někteří více profesí)



Charakteristiky vzorku – doba pracovní zkušenosti



Charakteristiky vzorku – věk respondentů/ek



Děkujeme za
pozornost
